

FIȘA DISCIPLINEI

Anul universitar 2025/2026

1. Date despre program

1.1. Instituția de învățământ superior	Universitatea din București
1.2. Facultatea	Istorie
1.3. Departamentul	Istorie antică, Arheologie și Istoria Artei
1.4. Domeniul de studii	ISTORIE
1.5. Ciclul de studii	LICENȚĂ
1.6. Programul de studii	ISTORIE

2. Date despre disciplină

2.1. Denumirea disciplinei	Istoria istoriografiei. Mari etape în evoluția istoriografiei.						
2.2. Titularul activităților de curs	Lect.dr. Andrei Alexandrescu						
2.3. Titularul activităților de seminar	Dr. Adriana Speteanu						
2.4. Anul de studiu	I	2.5. Semestrul	2	2.6. Tipul de evaluare	E	2.7. Regimul disciplinei	DF

3. Timpul total estimat

3.1. Număr de ore pe săptămână	3	3.2. Din care Curs	2	3.3. Seminar	1
3.4. Total ore din planul de învățământ	42	3.5. Din care Curs	28	3.6. Seminar	14
Distribuția fondului de timp					
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe					25
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					25
Pregătire seminare/ laborator, teme, referate, portofolii și eseuri					8
Tutorat					
Alte activități					
3.7. Total ore de studiu individual					58
3.8. Total ore pe semestru					100
3.9. Număr de credite					4

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1. de curriculum	
4.2. de competențe	

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1. de desfășurare a cursului	
5.2. de desfășurare a seminarului/ laboratorului	

6. Rezultatele învățării

Cunoștințe	Studentul/absolventul descrie într-o manieră coerentă principalele evenimente și fenomene istorice în cadrul fiecărei epoci Studentul/absolventul descrie tipologia și caracteristicile surselor istorice și identifică sursele istorice. Studentul/absolventul poate dezvolta concepte și teorii noi, utilizează analiza riguroasă a surselor primare și secundare, interpretarea critică a acestora, formularea ipotezelor testabile și validarea lor prin dovezi istorice, cunoaște literatura de specialitate.
Aptitudini	Studentul/absolventul face conexiuni între fenomene istorice complexe și aplică metodele de cercetare specifice domeniului istoric. Studentul/absolventul analizează și interpretează sursele istorice. Studentul/absolventul formulează argumente solide, utilizând o metodologie specifică studiului istoric.
Responsabilitate și autonomie	Studentul/absolventul gândește autonom și analizează critic fenomene istorice în funcție de epocă și din perspectiva diacronică Studentul/absolventul gândește critic și analizează sistematic fenomene istorice din diferite perspective corespunzătoare disciplinelor studiate. Studentul/absolventul selectează și evaluează critic diferitele tipologii de surse istorice. Studentul/absolventul formulează interpretări argumentate ale fenomenelor istorice, folosind în mod adecvat metodologia de specialitate.

7. Conținuturi

7.1. Curs	Metode de predare	Observații
1.Introducere.Ce este istoria istoriografiei?Istoriografia în Grecia Antica. Herodot.	Prelegere, prezentare, dezbateri.	
2.Activitatea istoriografică a lui Tucidide.Trăsături generale ale istoriografiei clasice grecești.Istoriografia grecească în sec. IV î.Ch.		
3.Istoriografia elenistică în sec. III – II î.Ch. Polibiu.		
4. Începuturile istoriografiei romane și trăsăturile sale generale.Istoriografia romană republicană.Sallustius și Titus Livius.		
5. Istoriografia romană în epoca imperială.Tacitus și Suetonius.Istoriografia romană în sec. II – IV. Istoriografia grecească în epoca romană.Sfârșitul istoriografiei păgâne.		
6.Trăsături generale ale istoriografiei creștine.Cronica Universală.Istorici medievali reprezentativi din Europa Occidentală.		

7.Trăsături generale ale istoriografiei și istorici reprezentativi din Imperiul Bizantin.		
8.Aspecte generale ale istoriografiei Renașterii. Reprezentanți ai istoriografiei Renașterii din Italia și Franța.		
9.Reprezentanți ai istoriografiei Renașterii din Anglia, Germania și Spania.Reforma și Contrareforma.		
10. Trăsături generale ale istoriografiei europene în sec. XVII.Barocul.		
11. Lucrări istoriografice din Principatul Moldovei în sec. XV-XVI.Istoriografia din Țările Române în sec. XVII-XVIII.		
12. Trăsături generale ale istoriografiei iluministe europene.Reprezentanți ai istoriografiei iluministe din Franța.		
13. Reprezentanți ai istoriografiei iluministe din Anglia și Germania.		
14. Iluminismul românesc și Școala Ardeleană.Evoluția istoriografiei la românii din Imperiul Otoman, la nord și la sud de Dunăre.		

Bibliografie obligatorie:

Lucian Boia – Evoluția istoriografiei române, Ed. Universitatea din București, București, 1976; Cap. Influența umanismului, pct. 1. Cronicarii și 2. Constantin Cantacuzino și Dimitrie Cantemir și Cap. Istoriografia Iluministă pct. 1. Școala Ardeleană, p. 23 – 83;
Lucian Boia – Pentru o istorie a imaginarului, Ed. Humanitas, București, 2000, 2006; Cap. al VI-lea - „Imaginarul istoric”, p. 162 – 188;
Lucian Boia – Jocul cu trecutul. Istoria între adevăr și ficțiune, Ed. Humanitas, București, 2008 (sau orice altă ed.); Cap. „Cine vorbește despre cine: istorie și alteritate”, p. 54 - 65;
Bernard Guenée – Istorie și cultură istorică în Occidentul medieval, Ed. Polirom, Iași, 2019; Cap. I - „Ce este istoria”, Cap. II - „Profiluri de istorici”, pp. 23–63.
Keith Hitchins – Mit și realitate în istoriografia românească, Ed. Enciclopedică, București, 1997; Cap. „Iluminismul românesc în Transilvania”, pp. 33–47.
Ecaterina Lung – Istoricii și politica la începuturile Evului Mediu european, Ed. Universității din București, București, 2001; Cap. „Vieți și opere” (istoricii de limbă latină), p. 27 – 69.

Bibliografie facultativă (surse istoriografice, diferite ediții):

Herodot – Istorii
Tucidide – Războiul peloponesiac
Polibiu – Istorii
Titus Livius – De la fondarea Romei
Tacitus – Anale
Tacitus - Istorii
Suetonius – Viețile celor 12 cesari
Ammianus Marcellinus – Istorie romană
Eginhard – Viața lui Carol cel Mare
Raoul Glaber – Cronica
Ana Comnena – Alexiada
Niccolo Machiavelli – Principele
Thomas Morus - Utopia

Voltaire – Secolul lui Ludovic al XIV-lea Charles de Secondat de la Brede de Montesquieu – Spiritul legilor Edward Gibbon – Istoria declinului și a prăbușirii Imperiului Roman Thomas Malthus – Eseu asupra principiului populației Grigore Ureche – Letopisețul Țării Moldovei Miron Costin – De neamul moldovenilor Ioan Neculce – Letopisețul Țării Moldovei Constantin Cantacuzino – Istoria Țării Românești Dimitrie Cantemir – Descrierea Moldovei		
7.2 Seminar	Metode de predare	Observații
1.Herodot – Istorii Tucidide – Războiul peloponesiac	Dezbateri, exerciții individuale și în echipă, expuneri individuale.	
2.Tacitus – Anale Suetonius – Viețile celor 12 caesari		
3.Ammianus Marcellinus – Istorie romană Sima Qian		
4.Eginhard – Viața lui Carol cel Mare Raoul Glaber (texte incluse în lucrarea Georges Duby – Anul 1000, Ed. Polirom, Iași, București, 1996)		
5.Niccolo Machiavelli – Principele Thomas Morus – Utopia		
6.Charles de Secondat de la Brede de Montesquieu – Spiritul legilor Voltaire – Secolul lui Ludovic al XIV-lea		
7.Edward Gibbon – Istoria declinului și a prăbușirii Imperiului Roman Thomas Malthus – Eseu asupra principiului populației		
Bibliografie facultativă: Scurte fragmente din lucrările istoriografice menționate indicate de profesor		

8. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

--

9. Evaluare

Tip de activitate	9.1. Criterii de evaluare	9.2. Metode de evaluare	9.3. Pondere din nota finală
9.4. Curs	Capacitatea de a oferi interpretări asupra discursului istoriografic pe baza cunoașterii modului în care a evoluat concepția despre istorie de-a lungul timpului. Capacitatea de a utiliza concepte și de a caracteriza etape majore ale istoriografiei universale și românești.	Pre-examen scris, pe parcursul semestrului, cu subiecte formulate pe baza bibliografiei obligatorii a cursului și vor cuprinde elemente de analiză a unei opere istoriografice pornind de la un text selectat din bibliografie (pondere 40%) și un test grilă (pondere 60%).	Admis / Respins

	Originalitatea și capacitatea de corelare a lucrărilor reprezentative ale istoriografiei cu propriile interese de studiu. Respectarea tematicii stabilite prin subiectele de examen și răspunsurile corecte oferite la întrebările incluse în acestea, originalitatea, prezentarea argumentată a ideilor și opiniilor personale, corelarea cu informațiile oferite la curs și la seminar, rigoarea referirilor la bibliografia cursului.	Evaluare sumativă: examen scris în sesiunea de examene.	100%
9.5. Seminar	Respectarea tematicii stabilite pentru seminar, oferirea de răspunsuri documentate pe baza bibliografiei, originalitatea, corelarea cu informațiile oferite la curs, prezentarea argumentată a ideilor și opiniilor personale, nivelul cunoștințelor reliefat de intervențiile în cadrul seminarului, capacitatea de corelare cu propriile interese de studiu și de utilizare a cunoștințelor dobândite pentru pregătirea la alte cursuri.	Evaluare periodică, pe parcursul semestrului pe baza intervențiilor în cadrul seminarului.	Poate majora nota obtinuta la examenul scris cu cel mult 1p., fără a se putea depăși nota maximă.
Standard minimum de performanță	Identificarea și expunerea principalelor teorii prezentate în literatura de specialitate, cunoașterea generală a perioadelor istoriografice, capacitatea de a caracteriza generală a demersurilor istoriografice specifice fiecăreia dintre acestea, cunoașterea numelui istoricilor importanți, a ariei lor generale de activitate, capacitatea de a indica utilitatea operei acestora pentru cercetătorii din prezent și de a face trimiteri la interesele proprii de studiu. Promovarea unui pre-examen (obținerea calificativului: ADMIS) reprezintă condiție pentru susținerea examenului. Subiectele pentru pre-examen vor fi formulate pe baza Bibliografiei obligatorii a cursului. Participarea la examenul scris din sesiunea de examene. Punctajul total obținut după notarea lucrării de examen scris potrivit baremului de corectare și, dacă este cazul, după includerea evaluării periodice realizate la seminar pe parcursul semestrului să fie de cel puțin 5.		

Data Completării	Semnătura titularului de curs	Semnătura titularului de seminar
29.09.2025		
Data avizării în departament	01.10.2025	Semnătura Directorului de Departament